

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízdila a soudkyň JUDr. Brigity Chrastilové a JUDr. Milady Tomkové v právní věci **žalobce: P. V. S.,** zastoupen JUDr. Jaroslavem Savkem, advokátem, se sídlem Dlouhá 31/63, Teplice, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM - 10965/VL - 11 - C10 - 2001 ze dne 29. 7. 2002, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem č. j. 15 Az 74/2003 - 21 ze dne 27. 6. 2003,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Rozhodnutím ze dne 29. 7. 2002, č. j. OAM - 10965/VL - 11 - C10 - 2001, neudělil žalovaný žalobci (dále jen „stěžovatel“) azyl v České republice pro nesplnění podmínek uvedených v § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu), a dále rozhodl, že se na něj nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 tohoto zákona. Toto rozhodnutí odůvodnil zejména tak, že v průběhu správního řízení bylo vyjasněno, že důvodem žádosti o udělení azylu byly pouze ekonomické problémy, když stěžovatel vycestoval do zahraničí za prací.

Stěžovatel se u Krajského soudu v Ústí nad Labem domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného s tím, že vyrůstal v komunistické zemi, kde bylo porušováno jeho právo

na vzdělání a práci. V řízení nebyl správním orgánem opatřen žádný důkaz, s výjimkou zprávy Ministerstva zahraničních věcí USA, jejíž věrohodnost nelze prověřit.

Krajský soud žalobu rozsudkem ze dne 27. 6. 2003, č. j. 15 Az 74/2003 - 21, zamítl. Uvedl, že stěžovatel začal teprve v žalobě argumentovat otázkou porušení lidských práv a blíže neurčenými problémy s úředníky domovského státu. Teprve při jednání soudu uváděl, že se zúčastnil určitých politických aktivit, které blíže nespecifikoval. Dále tvrdil, že když se vrátil z vojenské základní služby byl zadržen a uvězněn, poté však uvedl, že se to stalo, když mu bylo 7 (!) let a když psal články do tiskoviny vydávané americkou zahraniční organizací. Soud tato tvrzení vyhodnotil nejen jako rozporná, ale především jako zcela nevěrohodná. Krajský soud posoudil jako nedůvodnou i námitku, že v průběhu správního řízení nebyl opatřen žádný důkaz, neboť správní orgán si opatřil celou řadu zpráv a informací, které jsou jmenovitě uvedeny v příloze k protokolu o pohovoru.

Včas podanou kasační stížností brojí stěžovatel proti rozsudku krajského soudu z následujících důvodů:

1) V řízení, které předcházelo vydání rozsudku, nebyl stěžovatel poučen tak, aby pro neznalost právních předpisů neutrpěl v tomto řízení újmu, nebyla mu dána možnost vyjádřit se ke všem podkladům pro rozhodnutí před vydáním rozhodnutí.

2) Dále nebyl opatřen správním orgánem žádný důkaz, s výjimkou zprávy Ministerstva zahraničních věcí USA za rok 2000 a 2001, z aktuálních informací obsažených v databázi ČTK, informace Ministerstva zahraničních věcí, ze které je citováno, že v oblasti dodržování lidských práv došlo v několika oblastech k určitému pokroku, ale vážné problémy však přetrvávají, přičemž věrohodnost těchto důkazů nelze prověřit.

3) Nezákonnost napadeného rozhodnutí spatřuje v tom, že postupem správního orgánu byly porušeny § 3 odst. 2 a 4, § 32 odst. 1, § 33 odst. 2, § 34 správního řádu.

4) Správní orgán postupoval nesprávně, když postupoval podle zákona č. 325/1999 Sb. ve znění zákona č. 2/2002 Sb., účinného od 1. 2. 2002, ač v přechodných ustanoveních této novely chybí úprava, která by tento postup umožňovala. Přechodná ustanovení neobsahují úpravu, podle které na řízení zahájená před účinností tohoto zákona se nevztahují dosavadní předpisy, ale muselo by tak být výslovně upraveno, nejen že se považuje návrh na zahájení řízení o azylu za žádost o udělení azylu, ale také že se i na řízení o udělení azylu zahájené před 1. 2. 2002 vztahuje zákon č. 2/2002 Sb., zejména za stavu, kdy je tato novější úprava pro žalobce nepříznivější.

5) Dále vytýká soudu, že rozhodoval za stavu, kdy je nespornou skutečností, že ve Vietnamské socialistické republice vládne komunistická strana, která byla jako politický režim v České republice odsouzena zákonem č. 198/1993 Sb., o protiprávnosti komunistického režimu a odporu proti němu, kde zejména v § 1 a § 2 je potvrzeno porušování lidských práv tímto režimem.

6) Konečně ve vztahu k řízení před krajským soudem namítá, že výrok "žaloba se zamítá" je neurčitý a nesrozumitelný, což již, podle něj, bylo několikrát judikováno.

Dále namítá, že se správní soud nevypořádal se všemi žalobními námitkami stěžovatele, naopak akceptoval porušení zákona správním orgánem.

V závěru kasační stížnosti stěžovatel kvalifikuje její důvody jako důvody obsažené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

Nejvyšší správní soud po zjištění, že kasační stížnost je podána včas a že je přípustná, přezkoumal napadený rozsudek včetně řízení, které mu předcházelo, a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Ze správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatel požádal dne 10. 11. 2001 v České republice o azyl, když jako důvod uvedl, že žije v oblasti, která je často obětí povodní a také velkého sucha, neměl prostředky na obživu, neměl práci jako rybář a nesehnal ani jiné zaměstnání. Ekonomické potíže se snažil vyřešit přestěhováním do jiné země. Proto se rozhodl z Vietnamu odejít a hledat práci v cizině.

Stěžovatel uplatňuje námitkami ad 1) až 3) důvod kasační stížnosti obsažený v § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., podle kterého lze namítat vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

Důvod kasační stížnosti ve smyslu § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. musí obsahovat nejen právní, ale i skutkové důvody, pro něž napadá rozhodnutí správního orgánu. Protože stěžovatel provedl v námitce ad 3) pouze výčet paragrafů správního řádu, aniž by skutkově popsal výhrady k postupu správního orgánu, nesplňuje tento bod náležitosti kasační stížnosti a Nejvyšší správní soud k nim proto nemohl přihlížet, a to především proto, že jde o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před krajským soudem, ač tak učinit mohl, takže v tomto směru není kasační stížnost přípustná (§ 104 odst. 4 s. ř. s.).

Krajský soud může pro vady řízení rozhodnutí správního orgánu zrušit z důvodů uvedených v § 76 odst. 1 s. ř. s. V námitce ad 1) uvádí stěžovatel skutečnosti, které lze prima vista podřadit pod písm. c) tohoto ustanovení. Dle tohoto ustanovení je však třeba, aby stěžovatel uvedl, jakým způsobem mohlo mít tvrzené podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem vliv na zákonnost rozhodnutí o věci samé. V dané věci tak stěžovatel měl uvést, jakého poučení se mu konkrétně nedostalo, resp. jakou skutečnost by v řízení uvedl, kdyby mu byla dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí a jak by se jím uváděné skutečnosti projevily v rozhodnutí správního orgánu. Vzhledem k tomu, že nic takového stěžovatel v kasační stížnosti netvrdí, nemohl Nejvyšší správní soud přihlédnout ani k námitce ad 1).

Ve vztahu k námitce ad 2) se Nejvyšší správní soud ztotožňuje s posouzením krajského soudu. Správní orgán měl dostatek podkladů ke svému rozhodnutí, a to nejen zprávy Ministerstva zahraničních věcí USA, ale i přímé tvrzení stěžovatele obsažené v návrhu na zahájení řízení o udělení azylu, v důvodech žádosti o udělení azylu a dále v protokolu k žádosti o udělení azylu na území České republiky. Ani v jednom případě stěžovatel netvrdil důvody, které by bylo možné podřadit pod důvody pro udělení azylu ve smyslu § 12 a § 13 zákona o azylu.

Důvod kasační stížnosti ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tzn. nezákonnost rozhodnutí soudu může spočívat v aplikaci nesprávného právního předpisu na daný případ nebo sice v aplikaci správného právního předpisu, avšak nesprávně interpretovaného.

K námitce ad 4), že správní orgán aplikoval zákon o azylu v nesprávném znění, Nejvyšší správní soud uvádí, že správní orgán zpravidla rozhoduje na základě skutkového a právního stavu ke dni vydání správního rozhodnutí, a to i v případě, že v průběhu správního řízení došlo ke změně právních předpisů. Proto i pro soudní přezkum je rozhodný právě tento právní stav (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Z této zásady mohou být učiněny výjimky, a to zejména zvláštní úpravou v přechodných ustanoveních. Naopak pro postup v souladu s výše uvedenou zásadou není úpravy v přechodných ustanoveních třeba. Správní orgán proto nepochybil, jestliže rozhodoval na základě zákona o udělení azylu ve znění zákona č. 2/2002 Sb. Námitka stěžovatele, že žalovaný měl rozhodovat na základě právního stavu ke dni zahájení správního řízení, proto není důvodná.

S námitkou ad 5) se Nejvyšší správní soud vypořádal následovně. V průběhu správního ani soudního řízení nebylo zpochybněno, že ve Vietnamské socialistické republice vládne komunistická strana. Tato skutečnost sama o sobě však není důvodem pro udělení azylu v České republice, neboť zákon o azylu je postaven na zásadě individuálního pronásledování (srv. § 12 ve spojení s § 2 odst. 4 zákona o azylu). Nejvyšší správní soud dále poukazuje, že zákon č. 198/1993 Sb., o protiprávnosti komunistického režimu a o odporu proti němu, se vztahuje na komunistický režim panující na území bývalého Československa a nemá přímý vliv na rozhodnutí v projednávané věci.

Stěžovatel namítá (viz ad 6/), že výrok krajského soudu je nesrozumitelný a neurčitý; nebo-li jde o důvod kasační stížnosti ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., jenž spočívá v nepřezkoumatelnosti rozhodnutí soudu pro nesrozumitelnost nebo nedostatek důvodů, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonnost rozhodnutí o věci samé. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí soudu pro nedostatek důvodů by mohla nastat pouze v případě, že by řízení před soudem trpělo nedostatkem skutkových zjištění, o něž soud opřel své rozhodovací důvody. Takovou vadou by mohlo být, pokud by soud opřel své rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, popřípadě zjištěné v rozporu se zákonem, nebo by pominul některé rozhodné skutečnosti, které byly v řízení prokázány, anebo případy, kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy byly v řízení provedeny. Skutkové zjištění by mohlo být vadné též za situace, kdy v hodnocení důkazů je z hlediska závažnosti, zákonnosti, pravdivosti, případně věrohodnosti logický rozpor. Výrok rozsudku soudu „žaloba se zamítá“ je zcela srozumitelný, určitý a naprosto odpovídá § 78 odst. 7 s. ř. s., podle kterého soud zamítne žalobu, není-li důvodná. Nejvyšší správní soud sám nenalézá jasnější, stručnější a srozumitelnější formulaci výroku rozsudku, kterým není žalobě vyhověno, proto ji užil i ve výroku svého rozsudku. Není mu také známo, že by tento výrok byl v nějakém jiném rozhodnutí správního soudu zpochybněn.

Dle názoru Nejvyššího správního soudu se správní orgán vypořádal se všemi námitkami, které byly uplatněny v žalobě, resp. opravném prostředku. Stěžovatel také ani konkrétně neuvádí, se kterými žalobními námitkami se soud nevypořádal. Krajský soud se dokonce vypořádal i s námitkami, které stěžovatel uplatnil až poté, co uplynula lhůta pro podání žaloby proti rozhodnutí správního orgánu dle § 72 ve spojení s § 71 odst. 2 s. ř. s., resp. dle § 250h odst. 1 ve spojení s § 250l odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění účinném do 31. 12. 2002.

Nejvyššímu správnímu soudu tedy z výše uvedených důvodů nezbylo, než kasační stížnost podle § 110 odst. 1 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítnout.

Výrok o nákladech řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Protože žalovaný, který měl úspěch ve věci, žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné mu vzniklé náklady ze spisu nezjistil, rozhodl tak, že se žalovanému právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** přípustné opravné prostředky.

V Brně dne 22. září 2005

JUDr. Bohuslav Hnízdil
předseda senátu